

Roll No. ....

D-3344

**B. A. (Classics) (Part II)
EXAMINATION, 2020**

SAHITYAM

(Optional)

Paper Second

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 75

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।

1. केषाञ्चित् त्रयाणां पद्यानां सन्दर्भप्रसङ्गसहितां व्याख्यां कुरुत—

30

- (i) स किं सखा साधु न शास्ति योऽधियपं
हितान्न यः संश्रुणते स किम्प्रभुः ।
सदाऽनुकूलेषु हि कुर्वते रतिं
नृपेष्वमात्येषु च सर्वसम्पदः ॥
- (ii) सखीनिव प्रीतियुजोऽनुजीविनः
समानमानान् सृहृदश्च बन्धुभिः ।
स सन्ततं दर्शयते गतस्मयः
कृताधिपत्यामिव साधु बन्धुताम् ॥

P. T. O.

- (iii) अथक्षमामेव निस्तविक्रम
 चिराय पर्येसि सुखस्य साधनम् ।
 विहाय लक्ष्मीपतिलक्ष्म कार्मुकं
 जटाधरः सञ्जुहुथीह पावकम् ॥
- (iv) परिणामसुखे गरीयसि व्यथकेऽस्मिन् वचसि क्षतौजसाम् ।
 अति वीर्यवतीव भेषजे बहुरल्पीयसि दृश्यते गुणः ॥
- (v) सहसा विदधीत न क्रियामविवेकः परमापदां पदम् ।
 वृणते हि विमृष्यकारिणं गुणलुब्धाः स्वयमेव सम्पदः ॥
- (vi) विपदोभिभवन्त्य विक्रमं रहयत्यापदुयेतमायतिः ।
 नियता लघुता निरायतेरगरीयान् न पदं नृपश्रियः ॥
2. 'किरातार्जुनीयम्' महाकाव्यस्य परिचयो देयः । 10
 अथवा
 महाकवेः भारवेः वैशिष्ट्यं प्रतिपाद्य परिचयो दीयताम् ।
3. कयोश्चिद् द्वयोः पद्ययोः सन्दर्भप्रसङ्गानुसारिणीं व्याख्या क्रियताम्— 20
- (i) पिशङ्गमौञ्जीयुजमर्जुनच्छविं
 वसानमेणाजिनमञ्जनद्युति ।
 सुवर्णसूत्राकलिताधराम्बरां
 विडम्बयन्तं शितिवाससस्तनुम् ॥
- (ii) तमर्घ्यमर्घ्यादिकयादि पूरुषः
 सपर्यया साधु सपर्यपूपुजत् ।
 गृहानुपैतुं प्रणयादभीप्सवो
 भवन्ति ना पुण्यकृतां मनीषिणः ॥

(iii) जाज्वल्यमाना जगतः शान्तये समुपेयुषी ।

व्यद्योतिष्ट सभावेद्यामसौ नरशिखित्रयी ॥

(iv) त्वया विप्रकृतश्चैद्यो रुक्मणीं हरता हरे ।

बद्धमूलस्य मूलं हि महद्वैरतरोः स्त्रियः ॥

4. शिशुपालवधमहाकाव्यस्य प्रथमसर्गस्य कथासारं लिखत । 15

अथवा

‘माघे सन्ति त्रयोगुणाः’ इत्यस्याः सूक्तेः समीक्षां कुरुत ।